

M A G A Z Y N.

V A N

T U I N - S I E R A A D E N.

G E K O L E U R D.

N°. 3.

T E A M S T E R D A M , b y J O H A N N E S A L L A R T .

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
Research Library, The Getty Research Institute

PLAAT XVII.

Nº. 1. Geheim gemak, agter eenen Gothifchen toren verborgen.

Nº. 2 en 3. Altaaren.

Nº. 4 en 5. Een Tuinftoel en Bank van ruuwe ongefchilde boomftammen.

Nº. 6. Een fraai Gebouwtjen, in de Chineefche fmaak, met eene bedekte Gaanderij.

P L A A T XVIII.

Nº. 1. Geheim gemak, onder eene gedaante, waaronder men het niet ligt zoeken zoude.

Nº. 2 en 3. Tuin-stoelen.

Nº. 4. Een schoone open ronde Tempel, geheel van ruuw hout gebouwd en met riet gedekt; ik heb denzelven laten uitvoeren en kan verzeekeren, dat hij wel voldoet.

Nº. 5. Eene Hut, van boomtakken gevlogten, en van ruuwe boomstammen opgebouwd; het dak is stro of riet; voor den ingang is een bedekt Voor-portaal, door vier boomstammen ondersteund.

Nº. 6 en 7. Bruggen, Nº. 6. van latten en Nº. 7. van kneppels.

P L A A T XIX.

Nº. 1 en 2. Tuin-stoelen van ruuw hout.

Nº. 3. Een ronde Tempel, door zestien ruuwe boomstammen gedraagen, en met riet gedekt; dezelve moet op een ongekunstfeld plekken grond gebouwd worden.

Nº. 4. Platte grond van Nº. 3.

Nº. 5. Gemaklijke Schop-stoel, de paalen van boomstammen, de zitting van gevlogten hout. Men kan deezen Schop-stoel op tweeërlije wijzen gebruiken, namelijk zoo dat alleen de perfoon die geslingerd wil worden, in het stoeltjen zit; en ook zoodanig dat, behalven deezen, aan elke zijde nog een perfoon staat, met de voeten op de punten van de schop, en zig met de handen aan de touwen vasthoudende. Deeze geeven, door eene slingerende beweging voor- en agterwaarts met hun lighaam te maaken, de slinging aan de schop, die op die manier vreeslijk sterk en hoog heen en weder kan geslingerd worden. In Frankrijk, daar deeze schoppen in *Vaux-halls* en diergelijke plaatsen van vermaak veel gebruikt worden, hangt men een net om dezelve, dat ter halver-wege van de touwen is vast gemaakt en onder de schop door gaat, ten einde de geene, die door de hevigheid van het slingeren 'er van af mogten vallen, in het net zouden gevangen worden.

Nº. 6. Eene Zuil, versierd met bloemkransfen; het opschrift duidt het oogmerk aan.

Nº. 7. Tuin-stoel van ruuw hout.

Nº. 8. Tafel van ruuw hout.

Nº. 9. Chineesche Gondel.

P L A A T XX.

Nº. 1. Een Cabinet, in de gedaante van een Gothisch steenen portaal.

Nº. 2. Chineesch Duivenhuis; het word zodanig tusfchen het hout geplaatst, dat het boven de paal uitstekende gedeelte alleen zichtbaar is.

Nº. 3. Gothifche Ruïne, dog van binnen als eene ronde Zaal en Cabinet ingericht. Het staat zeer wel op het natuurlijkst gedeelte van een buitengoed.

Nº. 4 en 5. Hekken van Kneppels.

Nº. 6. Chineefche Brug.

Nº. 7. Eene steene Brug van eene fchoone gedaante. Men kan die ook van hout maaken en als steen fchilderen.

P L A A T XXI.

Nº. 1. De eerwaardige, naar het aloude gevolgde, gedaante van dezen ronden Tempel schijnt door de Romeinsche Bouwkundigen zelve daargesteld: de architraaf word wijslijk weggelaaten; want al te veel lijsjens en kleinigheden beneemen het grootfche en trotsche in buitenwerken; eene wel gekoozen vrijheid is vooral in iets, dat op groote afstanden gezien moet worden, noodzaaklijk; want door de dampkring-lucht, die tusfchen ons oog en het voorwerp is, bedommelen die kleinigheden, doen het oog schemeren en veroorzaaken verwarring.

Gebouwen van deze foort behooren om de rijzing te bevorderen op eene hoogte te staan.

De kolommen kunnen van dicht bij de andere geplaatste latten, waarom wel geplamuurd fchilderdoek gefpannen is, of die met kalk of pleister bepleisterd zijn, vervaerdigd worden — dit vermindert de kosten aanmerklijk, en men is bevrijd voor het fcheuren en werken van 't hout.

Nº. 2. Halve grondvlakte van Nº. 1.

Nº. 3. In wandelingen, die enigtints lang zijn, ook in de nabijheid van een Koepel, Tempel of ander Gebouwtjen, is het noodzakelijk hier of daar een geheim gemak te plaatfen; om het wandeltige van een diergelijk ding wegteneemen, is men bedacht geweest, het onder andere gedaanten te doen voorkoomen — deeze verbeeldt een Gothisch Gebouwtjen, dat wel zal staan, als het van buiten omkleed is met de grofste stukken kurk, die men krijgen kan, ieder stuk naar de tekening gefatfoeneerd, met fcherpe bijtels en zaagjens, en met houte pennen aan 't befchot gehegt; vervolgens als fteen, doch zonder glans gefchilderd; dit, wel uitgevoerd zijnde, kan het oog zelfs op een kleine afstand, geen onderscheid tusfchen dit en natuurlijken fteen zien.

Nº. 4. Grondvlakte van Nº. 3.

Nº. 5. Op de minstkostbaare wijze, kan men ten einde eene laan of ander gezichtpunt op eene kleine verhevenheid deze kleine Ruïne plaatfen op een uithoekjen; bij het water tekent dezelve ook zeer wel; zij is van ruuwe ongefchaafde planken, volgens deze tekening in een gefpijkerd en uitgezaagd, te zaamen gefield; vervolgens met menie geverwd, met uitgezogte spaanen en hairachtige wortels befpijkerd, volgens de tekening helder en kragtig, met behoorlijke kleuren van licht en bruin befchilderd, zal het wel staan.

Nº. 6. Eene fchoone en wel geordonneerde Brug, van geelen en blauwen fteen gebouwd of als zodanig gefchilderd.

N. 7. Grondvlakte, en de bewerking nader aangewezen.

P L A A T XXII.

N°. 1. Ruïne van een geestlijk gesticht, waarvan het binnenvertrek is blijven staan; een Klui- zenaar heeft hier zijne wooning gekoozen; hij heeft, voor de koelte, op drie boomstammen zes voeten van den muur, of het schot, een rieten dak aan de Ruïne gehecht; het gantsche gebouw kan door drie schotten van hout gemaakt worden, nevens de stoep, zitbank en leuning, alles in de aangewezen gedaante oud en vervallen geschilderd.

N°. 2. Grondtekening van N°. 1.

Dit Gebouw kan ook voor eene verrassing dienen, op de volgende manier:

De eigenaar met zijne gasten, tot voor deze schijnbaare Ruïne genaderd, zendt iemand om aan te bellen; deze trekker moet met welgemaakte veëren verbonden zijn, die twee deuren, welke men daar niet verwachtde, in eens openen, en een net en zindelijk zomervertrek aan het oog vertoo- nen, waaruit men onderscheiden vrolijke gezichten heeft; de grondtekening verklaart dit verder; dit werk is met een wijkende voetmaat verrijkt, om gemaklijker de perspectief te verstaan, die op zestien voeten afstand der basis genoomen is.

Een ervaren en in de beoeffening der kunst grijs geworden schilder verzoekt mij, zijne jongeren en minder geoeffende kunstbroeders te raaden, in het schilderen van buitenwerken, die van verre beschouwd moeten worden, zeer voorzichtig te zijn, en alle kleinigheden te vermijden, die op enigen afstand onzichtbaar zijn, of het gezigt verwarren; dus de partijen zo groot mogelijk te nee- men, een groot en breed licht, de schaduwen niet al te donker; in de plooiën der gekleedde beel- den niet te veel werking; op de ligte partijen weinig donkere doorsneden te maaken: de hoofden met partijen die groot zijn; een hoog licht is hier toe het beste; dit geeft kracht in de oogen en neus. Het karakter dient uitgedrukt te worden.

N°. 3. Eene welstaande Chineesche Brug.

P L A A T XXIII.

Een niet groote, doch nette Aanleg, waarin veel afwisseling is.

A. B. Zijn grasvelden, met bijzondere soorten van pijnen en andere groenblijvende boomen en heesters beplant.

C, D, E, F, G en H. Partijtjens voor bloemen, en kleinblijvende bloeiende struikjens.

I. K. Hooggroeiende, bloeiende en bontbladige Heesters.

L, M en N. Vakjens met verschillende vrugtgeevende Boomen.

O. Plein, waarop in het midden een lommergeevende boom moet geplant, en banken moeten gezet worden, omgeeven door een grasveld met sperren beplant, van het zelve ziet men op

P, Q, R en S. zijnde bedden voor onderscheidene soorten van bolbloemen, als hijacinten, narcisfen, renonculen, tulpen, enz. Wanneer dezelve in de maand Julij opgenoomen zijn, kan men hier gevoeglijk zaadbloemen of potgewasfen plaatsfen.

T. Kleine hoogte bij het water, geschikt voor een Vogelhuisjen en Zitbanken.

U. Wat grooter hoogte, waarop een gebouwtjen van smaak zeer wel zoude staan.

V. Geheim Gemak.

W. Zitplaats op een Grasveld.

X. Eiland met populieren beplant.

Y. Ruuwe Brug, of nette zo als het beste bij het Gebouwtjen zal voegen.

Z. Kronkelend Water, dat een eiland vormt en zig in het hout verliest; men moet vooral zorgen dat de glooijingen niet te steil loopen.

P L A A T XXIV.

Een Hoofdgedeelte van een grooten landlijken aanleg, die naar de groote des gronds kan uitgebreid worden.

A. Rond gebouw met eene bedekte gaanderij om hetzelfde, rustende op colommen, staande op een schiereiland, en enige voeten boven de oppervlakte van het water verheven: het schiereiland is met laage struiken beplant, die het gezicht niet hinderen; de gezichten van hetzelfde zijn schoon en afwisselende; aan de eene zijde ziet men tegens een' berg, die ten minsten twintig voeten loodlijg uit het water hoog moet zijn, en aan de hier getekende zuidzijde met wijngaarden beplant is, beneden omvat door een kronkelend wandelpad; boven op dezelve een plein getekend C, waarop men een gebouwtjen kan plaatsen.

B. Eene vischers Hut, aan den oever half onder 't hout verschoolen, het boschachtige strekt zig tot aan en tegens het eiland, D. het welk met een beekjen doorsneden is, uit.

E. Boeren-werf, waarop Boeren-huis, Schuur, Hooi-bergen, enz.

F en G. Vruchtboomgaarden.

H. Beijenslal,

J. Boeren Moestuin.

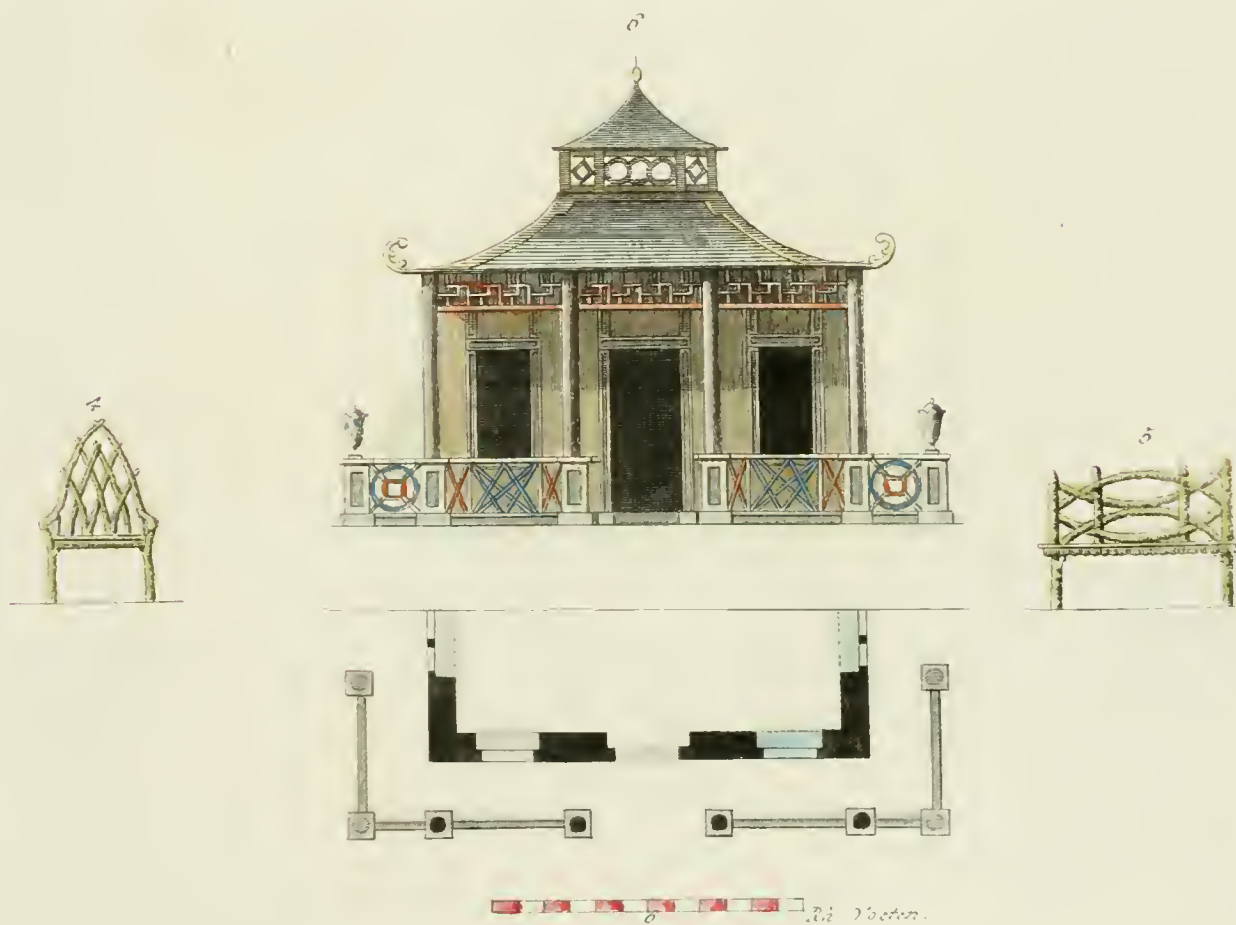
K en L. Koren-landen.

M. Plein op eene hoogte, waartegens de landen langzaam klimmen.

N. Jagers huis in 't Bosch.

O. en P. Ruuwe Bruggen.

Q. Eene Ruïne.

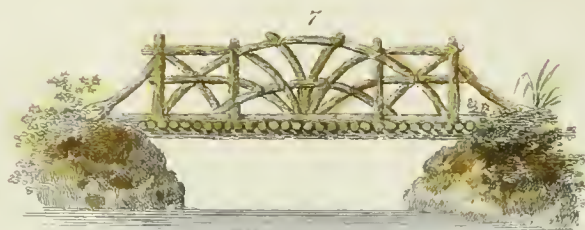
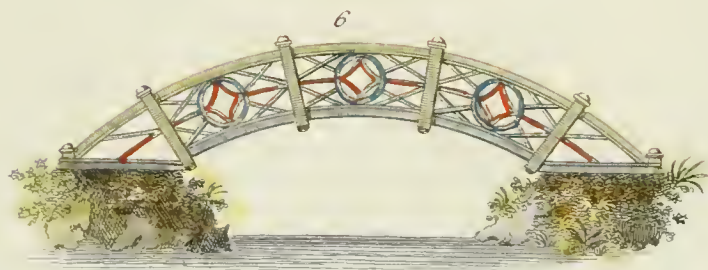

veer 12 en 3. 0 12 Rh. Voeten. 0 12 Rh. Voeten.

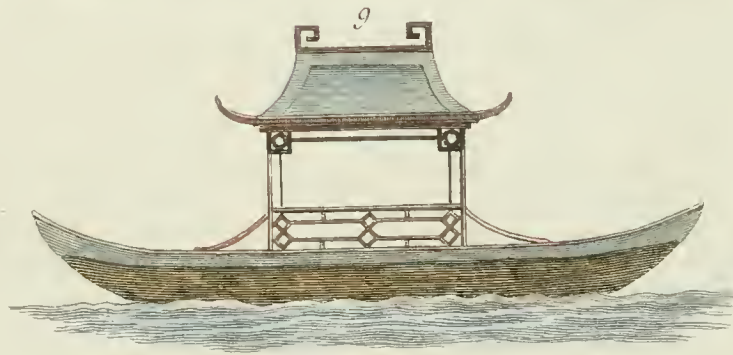
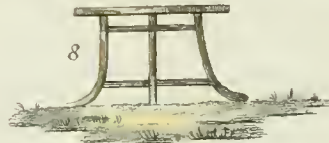
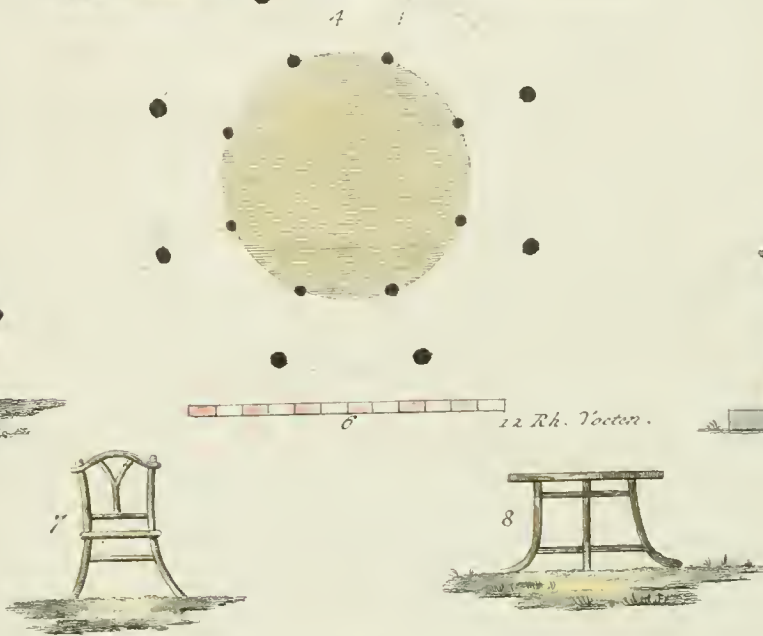
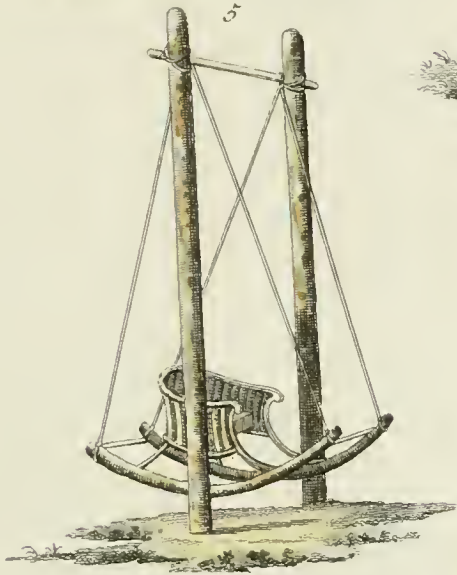
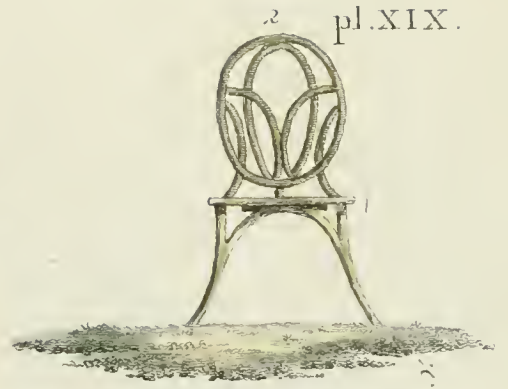
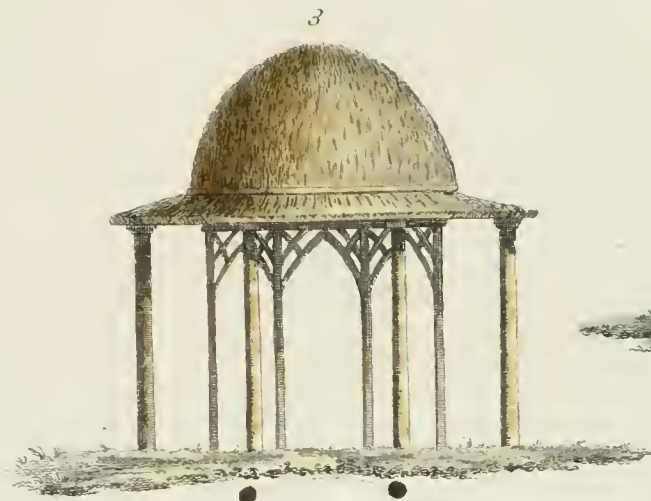
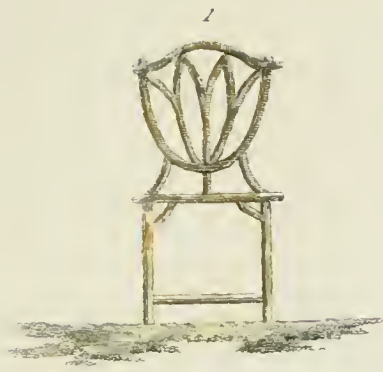
0 12 Rh. Voeten.

0 12 Rh. Voeten.

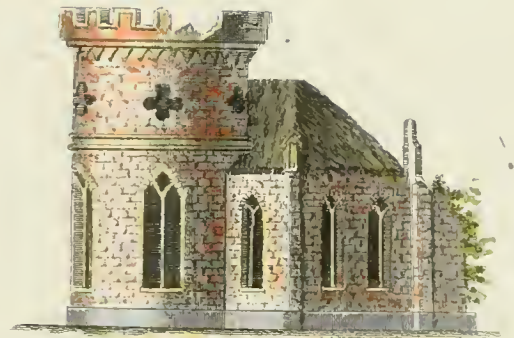
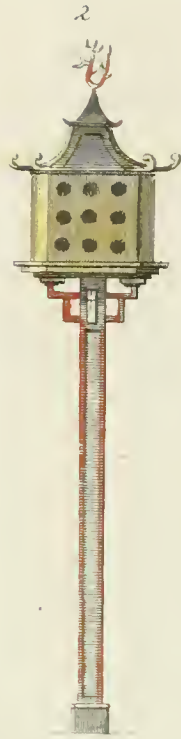

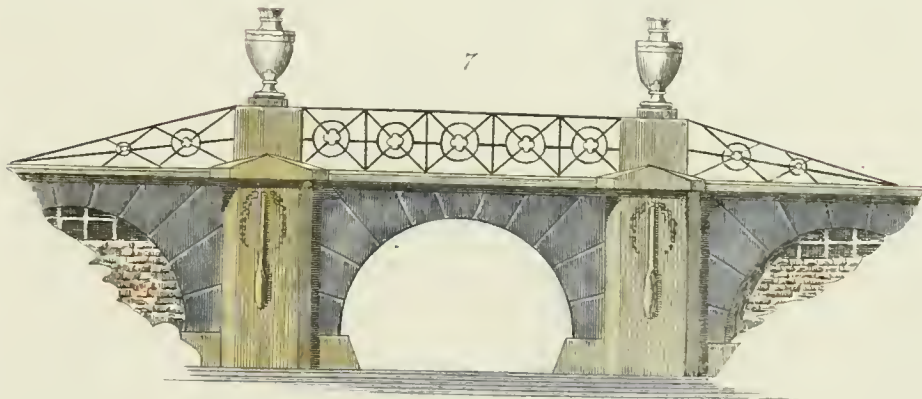
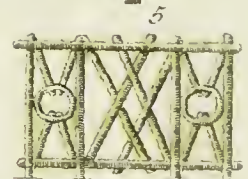
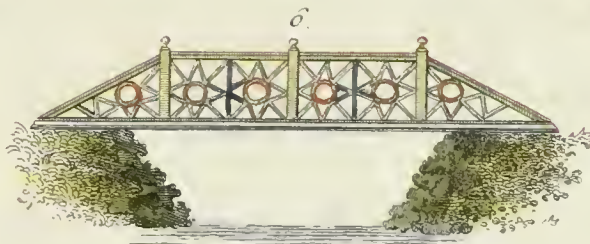
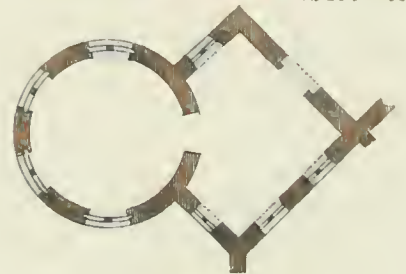

0 12 Rh. Voeten.

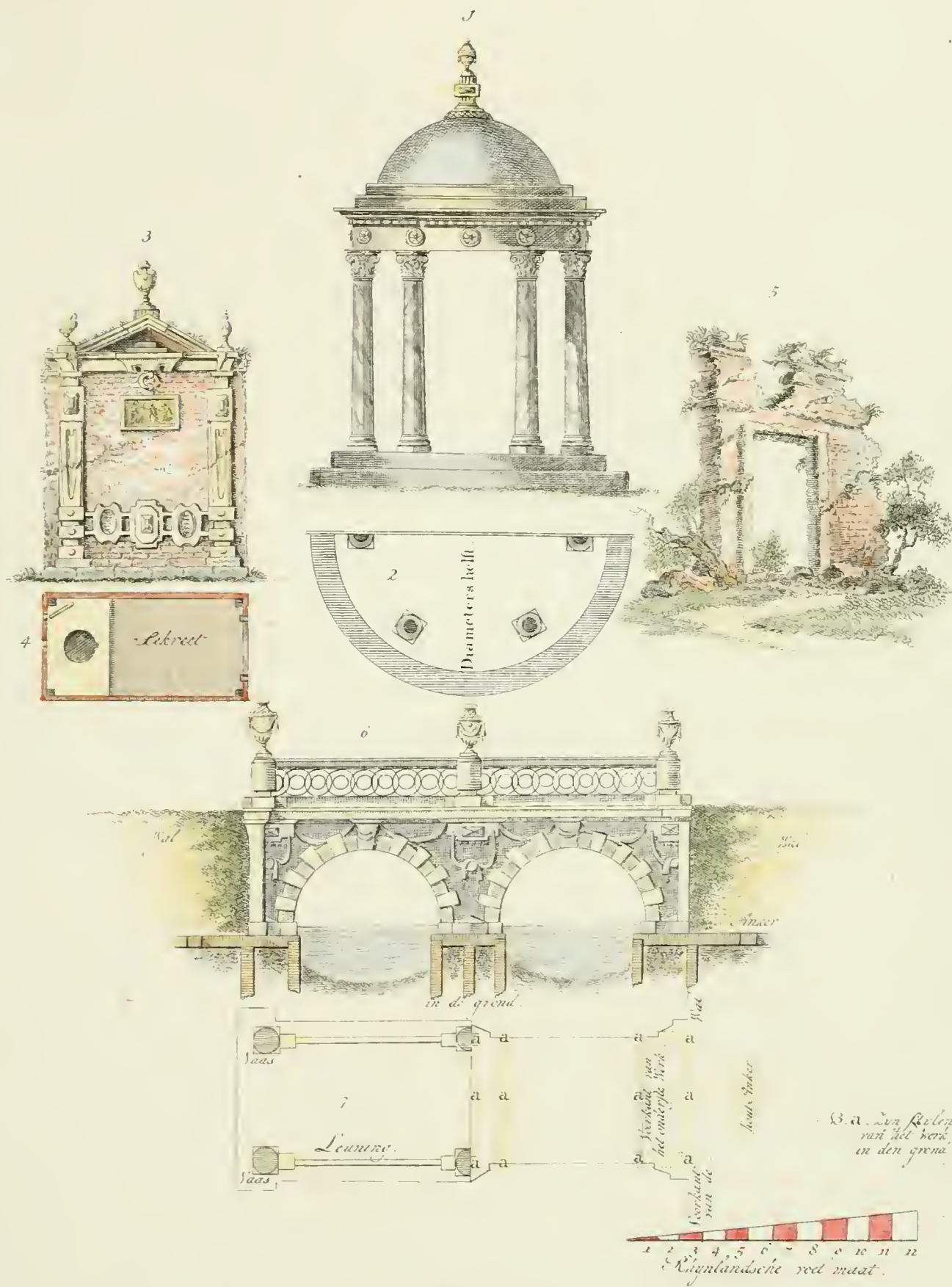
0 12 Rh. Voeten.

0 12 Rh. Voeten

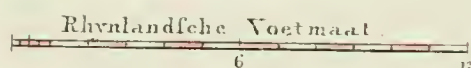
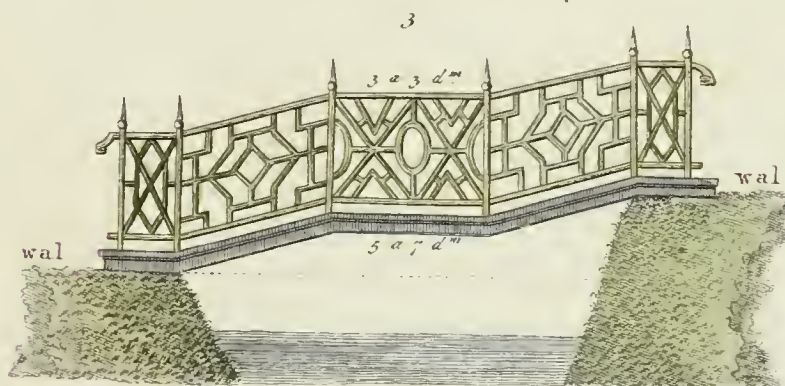
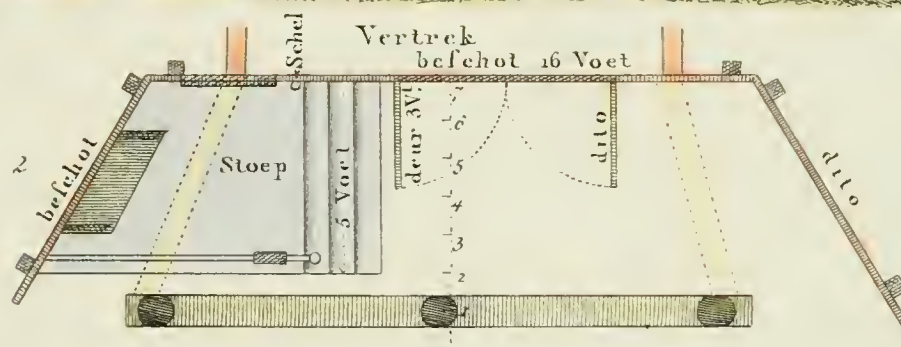
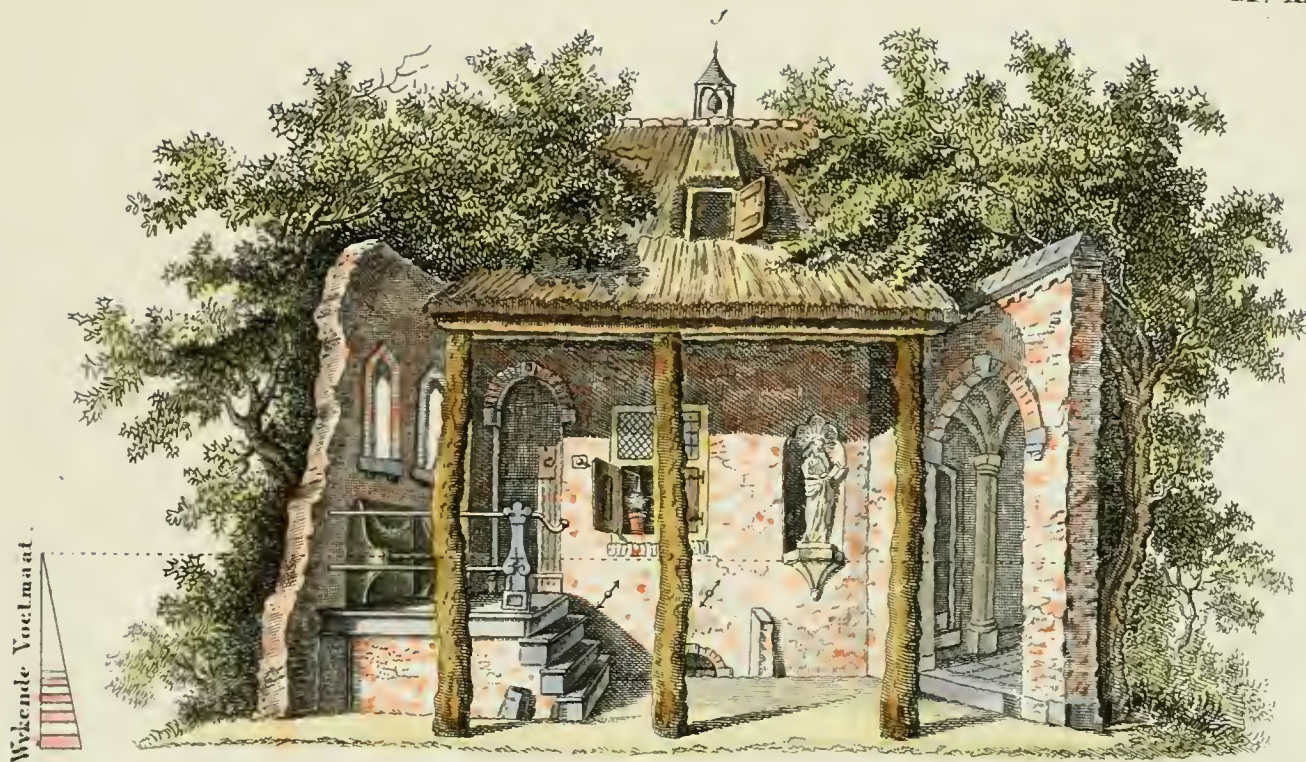

BY J. ALLART, Boekverkooper te Amsterdam, is in den Jare 1801 van de Pers gekomen en alom verzonden:

- I. Verhandelingen van 't Genootschap, tot Verdediging van den CHRISTELYKEN GODS-DIENST, in 's Hage, door Meyer, Feith, Clarisse, Booth, Eppens, en Moller, voor de Jaren 1799 en 1800, 3 stukken, (met SCHAURLEER in den Haaz.)
- II. Natuurkundige Verhandelingen van de MAATSCHAPPIJ der Wetenschappen te Haarlem, 1ste deel, 2de stuk, met pl.
- III. NIEUWE Verhandelingen van 't BATAAFSCH GENOOTSCHAP der Proefondervindelyke Wysbegeerte, te Rotterdam, groot quarto, 2de deel, met platen.
- IV. H. MÜNTINGHE, Prof. te Groningen, *Geschiedenis der Menschheid naar den BYBEL*, 1ste deel.
- V. E. J. GRÉVE, Prof. te Franeker, de Brieven van PAULUS, uit 't Grieksch vertaald, met aanmerkingen, 2de deel, beboizende den *Eersten Brief aan de Corinthiers*.
- VI. VADERLANDSCHE HISTORIE, vervattende de Geschiedenissen der Vereenigde Nederlanden, ten vervolge van WAGENAARS *Vaderlandsche Historie*, 26ste en 27ste deel, met platen.
- VII. DE REPUBLIEK DER VERRENIIGDE NEDERLANDEN, zinds de *Noord-Amerikaansche Onlusten*, tot op den tegenwoordigen tyd, 26ste en 27ste deel, met platen en pourtraiten.
- VIII. NALEFZINGEN voor de *Vaderlandsche Historie* van J. WAGENAAR, door Mr. H. VAN WYN, 2de deel.
- IX. M. STUART, Romeinsche Geschiedenissen, 18de en 19de deel, met platen en kaarten.
- X. ALEXANDER de Peroveraar, door Dr. FESLER. Uit 't Hoogduitsch, door M. STUART.
- XI. Beknopt Handboekje der *Vaderlandsche Geschiedenissen*, door C. v. D. AA, 12°, 2de en 3de deeltje, met platen en pourtraiten.
- XII. P. WEILAND, Nederduitsch Taalkundig Woordenboek. Letters B. C. D.
- XIII. Reize van den jongen Anacharsis door GRIEKENLAND, vertaald door M. STUART, met platen en kaarten, 1ode deel.
- XIV. J. COOCK, Reize rondom de Waereld, vertaald door J. D. PASTEUR, 8ste en 9de deel, met kaarten en platen. Geheel volledig, zo als de origineele Engelsche Editie.
- XV. F. L. GRAAVE VAN STOLBERG, Reis door *Duitschland, Zwitserland, Italiën en Siciliën*, vertaald door J. LUBLINCK, de jonge, met platen.
- XVI. G. STAUNTON, Reis van Lord MACARTNEY, naar CHINA. 6de en 7de deel, met alle de schoone platen en kaarten, zo als ze in 't origineel voorkomen.
- XVII. Reize van DE LA PÉROUZE, in de Jaaren 1785 — 1788, met platen en kaarten. Naar 't Fransch, 1e deel, door Mr. J. v. D. LINDEN, *Adv. te Amsterdam*.
- XVIII. Zending-Reis naar den STILLEN OCEAAN, onder 't bevel van JAMES WILSON. Uit 't Engelsch. Met kaarten en platen, 1ste en 2de deel. Met eenen Brief over deze en soortgelijke ondernemingen, ten onzen tyde, ook in ons Vaderland. Door J. HERINGA E. Z. Hoogleeraar te Utrecht.
- XIX. W. G. BROWNE, Nieuwe Reize naar de binnenste gedeelten van AFRIKA, door Egypte, Syrië en le Dar-four, waar immer te voren eenig Europeaan heeft gereisd. Gedaan in den Jaren 1792 — 1798. Naar 't Engelsch, 2de deel.
- XX. De Staatkundige Handhaving van der Ingezetenen Gezondheid en Leeven; aangepreczen en in eenige proeven voorgedragen, door M. VAN GEUNS, Med. Doctor, Professor, Archiater. etc. te Utrecht. Uit 't Latyn vertaald, door H. A. BAKE, Med. Doct. Praelect. etc. te Leyden. Met byvoegende Verhandelingen van den Schryver en een Brief van den Vertaaler.
- XXI. HUISZITTEND LEVEN, bevattende eenige Mengelstoffen over afzonderlyke en, voorheen, weinig of nietbewerkte onderwerpen, betreklyk tot de Letter-, Historie- en Oudheidkunde van Nederland; door Mr. H. VAN WYN, 1ste deel, 1ste stuk.
- XXII. Tafreken van de STAATSMWENTELING in FRANKRYK, 12de en 13de deel, met platen en pourtraiten.
- XXIII. Kort Schets der Fransche Omwenteling, door een Genootschap van Latynsche Schryvers.
- XXIV. HUISHOUDKUNDIG HANDBOEK, voor den Stedeling en Landman, in 4 deelen, met naar de natuur getekende en gecouleurde platen, 2de deel.
- XXV. G. CARTER, Belangryke Geschiedenis van 't verongelukken op de Kaffers Kust, van 't Eng. O. I. *Schip de Grosvenor*.
- XXVI. PLUTARCHUS, de Levens van doorluchtige GRIEKEN en ROMEINEN onderling vergeleeken, uit 't oorspronglyk Grieks, geheel op nieuw vertaald, en met zeer veele aantekeningen opgehelderd, door E. WASSENBERGH en H. BOSSCHA, Hoogleeraren te Franeker en Harderwyk, 9de deel, met pourtraiten.
- XXVII. Het Leeven van BUONAPARTE. Naar 't Fransch, door Mr. J. v. D. LINDEN, *Adv. te Amsterdam*, 2 stukjes met platen.
- XXVIII. BUFFON, de algemeene en byzondere Natuurlyke Historie, 19de en 20ste deel, in gr. 4°, met naar 't leeven gecouleurde en gecouleurde afbeeldingen.
- XXIX. — de Natuurlyke Historie der VOGELN, 1ste deel, insgelyks met gecouleurde en ongec. pl. in gr. 4°.
- XXX. J. F. MARTINLT, Kort Onderwys in de GEOGRAPHY of AARDRYKSUNDE. Overzien en uitgebreid, door A. v. D. BERG, *Prof. te Arnhem*. Met kaartjes.
- XXXI. De Geschiedenis der JACOBYNEN, verkort. Door den Abt BARRUEL.
- XXXII. FRAYLLE, Levensbeschryvingen van BEROEMDE KINDEREN, of voorbeelden voor de Jeugd, om te dienen tot een leesboek, en tot onderwys voor Kinderen, in 12°. met plaatjes, 2de deeltje.
- XXXIII. MARIA, of 't ongeluk van Vrouw te zyn. Door M. WOLLSTONECRAFT GOODWIN. Uit 't Engelsch.
- XXXIV. Gedichten van J. DE STOPPELAAR, laatste *Evang. Dienaar in de Gereformeerde Gemeente te Gornichem*.
- XXXV. CZAAR, PETER III. Trompsel. Door A. KRAFT.
- XXXVI. MARTINET en v. D. BERG, Nieuw Geschenck voor de Jeugd, 6de stukje.
- XXXVII. MAGAZYN van *Geschiedenissen, Romans en Verhaalen*, 7de deel, met platen.
- XXXVIII. Zak-Bibliotheek van Vernuft en Smaak, kl. 12°. 5de deeltje, met plaatjes.
- XXXIX. RICHARDSON, Geschiedenis van KAREL GRANDISON, op nieuw vertaald, met platen van *Vinkles*, 6de deel.
- XL. — Geschiedenis van CLARISSA HARLOWE, op nieuw vertaald, met platen van *Vinkles*, 4de deel.
- XLI. POURTRAIT van Mr. L. P. VAN DE SPIEGEL, laatste Raadsprezident van Holland. Proefdrukken met en zonder letters en ordinair draken.
- NE. Aukel VII. XIII. XV. XVI. XIX. XXXII. XXXVI. zyn thans geheel compleet.